

**Behandling av elevers
personuppgifter i grundskolan**

DATAINSPEKTIONENS RAPPORT 2002:2

Ändring

Vad gäller frågan om vilka uppgifter om elever som en skola kan publiceras på sin webbplats utan samtycke gör Datainspektionen numera följande tolkning av PuL som delvis avviker från rapporten (s. 12, andra stycket under rubriken Datainspektionens synpunkter): Uppgifter på Internet kan få stor spridning och en publicering ge stora möjligheter att kartlägga i otillbörliga syften. För att uppfylla kraven i PuL krävs samtycke från eleverna själva eller deras vårdnadshavare.

Stockholm i februari 2006

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Sammanfattning.....	3
Personuppgiftslagen (1998:204).....	5
Datainspektionens iakttagelser och synpunkter	7
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>7</i>
Behandling av personuppgifter för elevadministrativa ändamål	7
<i>Känsliga uppgifter.....</i>	<i>8</i>
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>8</i>
<i>Personnummer på klasslistor.....</i>	<i>9</i>
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>9</i>
<i>Uppgifter om familjemedlemmar</i>	<i>9</i>
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>9</i>
<i>Bevarande av uppgifterna</i>	<i>10</i>
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>10</i>
Lärares behandling av personuppgifter.....	11
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>11</i>
Behandling av uppgifter om elever på skolans webbplats på Internet	12
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>12</i>
Information	13
<i>Datainspektionens synpunkter</i>	<i>13</i>
Bilagor	

Inledning

En mängd klagomål och förfrågningar angående behandling av personuppgifter i skolorna har inkommit till Datainspektionen. Det har också skrivits en del om detta i tidningarna. Datainspektionens genomförde därför under våren och hösten 2001 ett tillsynsprojekt för att närmare undersöka på vilket sätt elevers personuppgifter behandlas i grundskoleverksamheten. Personuppgiftsbehandling i skolhälsovården omfattades inte av projektet.

Inom ramen för projektet inspekterades nio slumpmässigt utvalda grundskolor, varav två friskolor och sju kommunala skolor (bilaga 1). Inspektionerna inriktades huvudsakligen på den behandling av personuppgifter om elever som sker för elevadministrativa ändamål, lärares behandling av personuppgifter (t.ex. minnesanteckningar och underlag för utvecklingssamtal), publicering av elevers personuppgifter på skolornas webbplats på Internet (t. ex. klasslistor, foton, elevers publicering av uppgifter på Internet).

Vidare genomfördes tillsyn genom att 30 slumpmässigt utvalda skolor, varav åtta friskolor och 22 kommunala skolor (bilaga 2), skriftligen fick besvara ett antal frågor i en enkät (bilaga 3). Av de 30 skolor som tillställdes enkäten svarade 29 på de frågor som ställts.

Nedan följer en sammanfattning av resultatet av projektet och en översiktlig redogörelse för innehållet i personuppgiftslagen. Därefter redovisas utfallet av inspektionerna och enkätundersökningen. I anslutning därtill påpekar Datainspektionen vad som generellt bör beaktas.

Sammanfattning

Datainspektionen har som ett led i sin tillsynsverksamhet kontrollerat hur elevers personuppgifter behandlas i grundskolan.

Datainspektionen har kunnat konstatera att personuppgifter om elever behandlas i stor utsträckning men att få känsliga uppgifter förekommer. Många lärare verkar vara av den uppfattningen att uppgifter om elever generellt sett är att betrakta som känsliga, och därmed bör behandlas med försiktighet. Få uppgifter om elever förekommer på skolornas webbplatser på Internet.

De brister som har kunnat påvisas är bl.a. att det råder en okunskap om vem som har det yttersta ansvaret för de personuppgiftsbehandlingar som utförs. Det råder också okunskap hos personalen på skolorna om vilka krav personuppgiftslagen ställer på de personuppgiftsbehandlingar som utförs.

Det är viktigt att tänka på att den personuppgiftsansvarige har ett skadeståndssanktionerat ansvar för att behandling av personuppgifter inom skolan sker i enlighet med bestämmelserna i PuL. Flera av de skyldigheter som PuL lägger på den personuppgiftsansvarige är dessutom straffsanktionerade. Den personuppgiftsansvarige måste därför se till att all behandling av personuppgifter i skolverksamheten uppfyller de krav som ställs i lagar, förordningar och föreskrifter. Det är därför av stor vikt att man inom en organisation har klart för sig vem som ytterst är ansvarig för den behandling av personuppgifter som utförs.

Enligt Datainspektionens mening måste den personuppgiftsansvarige nå ut i organisationen med information om vilka regler som gäller enligt personuppgiftslagen när personuppgifter behandlas. Ett sätt är att utforma interna regler som beskriver de personuppgiftsbehandlingar som vanligen förekommer inom skolverksamheten och vilka krav som ställs vid behandlingen.

Flera skolor behandlar uppgifter som rör elevers hälsa. För att sådana uppgifter skall få behandlas krävs att samtycke inhämtats. Samtycket skall inhämtas från vårdnadshavaren i det fall det är fråga om barn som inte nått en sådan mognad att de själva kan tillgodogöra sig information om vad en behandling innebär och som faktiskt kan avge ett frivilligt samtycke. Tonåringar torde som regel ha uppnått en sådan mognad att de själva kan lämna samtycke.

Klasslistor får endast skrivas ut med elevernas personnummer om samtycke föreligger. Föreligger inte samtycke får personnummer behandlas endast när det är klar motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vikten av en säker identifiering, eller något annat beaktansvärt skäl.

Elevadministrativa register får inte innehålla uppgift om föräldrars personnummer eller syskons namn och personnummer.

Rutiner för gallring saknas i de flesta fall. Den personuppgiftsansvarige är skyldig att tillse personuppgifter inte bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

Vårdnadshavarens eller elevens samtycke krävs då sådana uppgifter om elever som inte kan betraktas som harmlösa publiceras på Internet. Uppgifter som får publiceras utan samtycke är elevens namn, klass och e-postadress till skolan.

En viktig del i integritetsskyddet är att den vars personuppgifter behandlas informeras om de behandlingar som utförs. Kravet på information gäller i princip vid all behandling av personuppgifter. Informationen kan vara skriftlig, men kan även lämnas på annat sätt under förutsättning att den når ut till den som skall informeras

Personuppgiftslagen (1998:204)

Syftet med personuppgiftslagen (PuL) är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

PuL tillämpas på all behandling av personuppgifter som utförs helt eller delvis automatiserat och som inte utförs av en fysisk person som ett led i en verksamhet av rent privat natur. I PuL finns ytterligare exempel när lagen inte är tillämplig, t.ex. i de fall det skulle strida mot bestämmelser om tryck- och yttrandefrihet. Av PuL framgår att om det i annan lag eller i en förordning finns bestämmelser som avviker från lagen skall de bestämmelserna gälla.

Med behandling avses varje åtgärd som vidtas i fråga om personuppgifter såsom t.ex. insamling, registrering, organisering, bearbetning, inhämtande, användning eller spridning. Med personuppgift avses all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet.

Den som ansvarar för att personuppgifter behandlas på lagligt sätt kallas personuppgiftsansvarig. Personuppgiftsansvarig är den som bestämmer vilka personuppgifter som skall behandlas och till vad uppgifterna skall användas. I normalfallet är det en juridisk person (t.ex. aktiebolag, stiftelse, förening eller myndighet) som är personuppgiftsansvarig. Det är alltså inte en chef på en arbetsplats eller en anställd som är personuppgiftsansvarig.

PuL innehåller regler om grundläggande krav som ställs på behandling av personuppgifter. Personuppgifter får t.ex. endast samlas in för särskilda uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Uppgifterna får inte behandlas för något ändamål som är oförenligt med det ändamål för vilket de samlades in. Man får heller inte behandla fler uppgifter om en person än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet. Man är också skyldig att se till att personuppgifter inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

PuL innehåller vidare regler för när behandling av personuppgifter är tillåten. Har inte den vars personuppgifter man behandlar lämnat sitt samtycke till behandlingen får uppgifterna bara behandlas för vissa i lagen angivna syften.

I PuL finns också restriktioner när det gäller behandling av känsliga uppgifter, uppgifter om lagöverträdelse m.m. och uppgift om personnummer. Det finns också bestämmelser om bl.a. information till de registrerade, om rättelser av uppgifter och om IT-säkerhet.

PuL innehåller en rad regler som den personuppgiftsansvarige är skyldig att iaktta för att åstadkomma ett gott skydd för de personuppgifter som behandlas. Den personuppgiftsansvarige kan utse ett personuppgiftsombud som skall

hjälpa den personuppgiftsansvarige att uppfylla lagens krav och bidra till att skapa ordning och reda. Om den personuppgiftsansvarige har utsett ett personuppgiftsombud och även anmält detta till Datainspektionen, skall denne ha en förteckning över samtliga behandlingar av personuppgifter som utförs. Om inget personuppgiftsombud finns är huvudregeln att varje behandling av personuppgifter skall anmälas av den personuppgiftsansvarige till Datainspektionen innan behandlingen påbörjas.

Datainspektionens iakttagelser och synpunkter

Personuppgiftsansvar

Av de 29 skolor som svarat på enkäten har endast åtta skolor angivit korrekt personuppgiftsansvarig. Detta trots att enkäten ställts till den personuppgiftsansvarige för skolverksamheten.

Datainspektionens synpunkter

Personuppgiftsansvarig är enligt PuL den som bestämmer vilka uppgifter som skall behandlas i verksamheten och vad uppgifterna skall användas till. För en skola i kommunal regi ligger personuppgiftsansvaret på den kommunala myndighet – nämnd, styrelse eller motsvarande – som ansvarar för verksamheten. Det är således det politiska organet som är personuppgiftsansvarigt, exempelvis skolstyrelsen eller utbildningsnämnden. Om skolan bedrivs i privat regi ligger personuppgiftsansvaret på den som ansvarar för verksamheten, t.ex. ett bolag eller en stiftelse.

Den personuppgiftsansvarige har ett skadeståndssanktionerat ansvar för att behandlingen av personuppgifter sker i enlighet med bestämmelserna i PuL. Flera av de skyldigheter som PuL lägger på den personuppgiftsansvarige är dessutom straffsanktionerade. Den personuppgiftsansvarige måste därmed se till att all behandling av personuppgifter i skolverksamheten uppfyller de krav som ställs i lagar, förordningar och föreskrifter. Det är därför av stor vikt att man inom en organisation har klart för sig vem som ytterst är ansvarig för den behandling av personuppgifter som utförs.

Den personuppgiftsansvarige kan utse ett personuppgiftsombud. Tanken är att personuppgiftsombudet skall vara en tillgång för den personuppgiftsansvarige när det gäller integritetsskydd vid behandling av personuppgifter. Ombudet har bl.a. till uppgift att kontrollera den personuppgiftsansvariges behandling av personuppgifter, att föra förteckning över behandlingar och att hjälpa registrerade att få rättelse. Vid behov skall personuppgiftsombudet samråda med Datainspektionen. Det är dock alltid den personuppgiftsansvarige som har det yttersta ansvaret för all behandling även om han har utsett ett ombud.

Behandling av personuppgifter för elevadministrativa ändamål

Personuppgifter behandlas ofta för elevadministrativa ändamål. De personuppgifter som behandlas är i huvudsak elevers namn, adress, personnummer, telefonnummer, klass samt anhörigs namn och telefonnummer.

Känsliga uppgifter

Flera skolor behandlar personuppgifter för elevadministrativa ändamål som enligt PuL betraktas som känsliga. Det är i huvudsak fråga om uppgifter om elevers hälsa, t.ex. allergier. Dessutom behandlas i vissa fall uppgift om elevers modersmål, vilket i vissa fall indirekt kan vara en uppgift om etniskt ursprung. Anledningen till att uppgift om modersmål behandlas har uppgivits vara för att administrera modersmålsundervisning. Endast en av de skolor som behandlar dessa uppgifter har uppgivit att de inhämtar samtycke innan uppgifterna behandlas.

Datainspektionens synpunkter

Enligt PuL är definitionen av känsliga personuppgifter sådana uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening eller personuppgifter som rör hälsa eller sexualliv. Huvudregeln är att det är förbjudet att behandla känsliga uppgifter om inte den registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen eller på ett tydligt sätt offentliggjort uppgifterna.

Av PuL framgår att känsliga uppgifter i vissa fall får behandlas trots att samtycke från den registrerade inte föreligger. Detta gäller t.ex. om behandlingen av personuppgifterna är nödvändig för att rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Enligt Datainspektionens mening krävs samtycke för att hälsouppgifter om en elev skall få behandlas för elevadministrativa ändamål. Innan uppgifter om t.ex. allergier behandlas skall därför samtycke inhämtas. Samtycket skall inhämtas från vårdnadshavaren i det fall det är fråga om barn som inte nått en sådan mognad att de själva kan tillgodogöra sig information om vad en behandling innebär och som faktiskt kan avge ett frivilligt samtycke. Tonåringar torde som regel ha uppnått en sådan mognad att de själva kan avge samtycke.

Vad beträffar uppgift om en elevs modersmål, kan detta i vissa fall vara en uppgift som indirekt avslöjar etniskt ursprung. En uppgift om modersmål kan därför vara att betrakta som känslig enligt PuL.

Enligt grundskoleförordningen (1994:1194) har eleven i vissa fall rätt att få undervisning i sitt modersmål. Det kan således vara nödvändigt att behandla en uppgift om modersmål för att elevens rättsliga anspråk skall kunna fastställas eller göras gällande. En uppgift om modersmål bör därför kunna behandlas utan att samtycke inhämtas. Det är dock viktigt att tänka på att uppgiften inte behandlas i strid med de grundläggande krav som ställs på personuppgiftsbehandling enligt PuL, t. ex. att uppgifterna bara samlas in om det finns ett

berättigat ändamål, och att uppgifterna inte behandlas för något annat ändamål än det för vilket de samlades in.

Personnummer på klasslistor

Från de elevadministrativa registren kan som regel klasslistor skrivas ut med eller utan elevernas personnummer.

Datainspektionens synpunkter

Personnummer får enligt PuL behandlas utan samtycke endast när det är klar motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vikten av en säker identifiering, eller något annat beaktansvärt skäl.

I de fall samtycke inte föreligger eller det inte är klar motiverat med hänsyn till vad som sägs ovan får personnummer dock inte förekomma på klasslistor som skrivs ut från det elevadministrativa registret. Det är därför viktigt att den programvara som används är utformad på ett sådant sätt att klasslistor som skrivs ut inte med automatik innehåller uppgift om elevernas personnummer. Det är inte programleverantören som har detta ansvar utan den personuppgiftsansvarige. Behandlas endast uppgift om födelsedatum gäller inte PuL:s regler om personnummer.

Uppgifter om familjemedlemmar

I vissa kommunala skolor innehåller det elevadministrativa registret uppgifter om elevers samtliga familjemedlemmar och deras personnummer. Något ändamål med denna behandling har inte kunnat anges. Som förklaring till att dessa uppgifter behandlas har uppgetts att uppgifterna erhålles med automatik från kommuninvånarregistret då man hämtar in uppgifter om elever.

Datainspektionens synpunkter

I PuL anges de grundläggande krav som ställs på behandlingen av personuppgifter. Där framgår bl.a. att den personuppgiftsansvarige skall se till att personuppgifter samlas in bara för särskilda uttryckligt angivna och berättigade ändamål, att de personuppgifter som behandlas är adekvata och relevanta i förhållande till ändamålet med behandlingen samt att inte fler personuppgifter behandlas än som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

I PuL anges vidare när behandling av personuppgifter är tillåten. Personuppgifter får enligt denna bestämmelse endast behandlas om den registrerade lämnat sitt samtycke till registreringen eller om behandlingen är nödvändig för vissa i lagen uppräknade ändamål.

Ovan anges vad som gäller enligt PuL beträffande behandling av personnummer.

En skola måste vid behov kunna kontakta en elevs föräldrar eller vårdnadshavare. Att behandla uppgift om föräldrars namn får därför enligt Datainspektionens mening anses vara adekvat och relevant i förhållande till ändamålet med behandlingen, dvs. elevadministration. Däremot kan det inte anses nödvändigt med hänsyn till ändamålet att behandla föräldrars personnummer eller syskons namn och personnummer. Föreligger inte samtycke får dessa uppgifter därför inte behandlas. De personuppgiftsansvariga som hämtar in uppgifter från kommuninvånarregistret bör därför i de fall dessa uppgifter hämtas in med automatik se över de program som används så att endast de uppgifter som verkligen behövs med hänsyn till ändamålet läses in.

Bevarande av uppgifterna

Endast en av de skolor som inspekterats har kunnat uppge att det finns rutiner för hur uppgifter om elever skall gallras ur skolans elevadministrativa register. Gallring sker i detta fall ett år efter att en elev avslutat sin skolgång. I ytterligare ett fall har man uppgett att gallring sker, men det finns inga rutiner för när detta skall ske. En friskola har uppgett att verksamheten är relativt nystartad varför man ännu inte haft någon avgångsklass. Man har därför inte haft anledning att ta ställning till hur uppgifterna skall gallras.

Datainspektionens synpunkter

Av PuL framgår att den personuppgiftsansvarige skall se till att personuppgifter inte bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.

För skolor i allmän verksamhet, dvs. skolor som har en kommun, ett landsting eller staten som huvudman och för sådana enskilda skolor där offentlighetsprincipen gäller, skall arkivlagen och kommunallagen tillämpas i frågor om bevarande och gallring. Finns regler om bevarande t.ex. av betyg i andra författningar, skall de reglerna tillämpas

För skolor i privat verksamhet, som inte omfattas av offentlighetsprincipen, gäller att personuppgifterna inte skall bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen. Den personuppgiftsansvarige skall därför ta ställning till hur länge det är nödvändigt att behandla uppgifter om en elev och skaffa sig rutiner för gallring. Även här gäller att om det i andra författningar finns regler om bevarande t.ex. av betyg, så skall de reglerna gälla.

Lärares behandling av personuppgifter

Förutom att uppgifter om elever behandlas för elevadministrativa ändamål förekommer även att skolor hanterar elevuppgifter på datorer i t.ex. lärares minnesanteckningar, underlag för utvecklingssamtal och åtgärdsprogram m.m.

Vid de inspektioner som gjorts har dock kunnat konstateras att lärare behandlar uppgifter om elever i liten utsträckning. I en del fall beror det på att datorer inte används i så stor utsträckning inom skolverksamheten. Många av de lärare vi kommit i kontakt med har dessutom varit av den åsikten att uppgifter om elever generellt sett är mycket känsliga och därmed bör hanteras med försiktighet. Lärarna använder i stor utsträckning sina traditionella ”lärarkalendrar” för minnesanteckningar, betyg osv. Även underlag för utvecklingssamtal, som kan innehålla uppgifter som är känsliga ur integritetssynpunkt, skrivs på papper i stor utsträckning.

I de fall personuppgifter om elever behandlas verkar dock många lärare vara omedvetna om vilka krav som ställs på behandlingen enligt PuL. Många verkar också vara omedvetna om att PuL även är tillämplig då man utför sitt arbete hemifrån, oavsett om man använder skolans dator eller sin privata. Ett fåtal skolor har uppgett att de har en policy för hur lärare får behandla personuppgifter om elever.

Datainspektionens synpunkter

Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att inga otillåtna behandlingar av personuppgifter utförs i skolverksamheten. Den personuppgiftsansvarige kan bli ansvarig för skador som de anställda inom skolverksamheten orsakar genom lagstridig behandling av personuppgifter. Detta gäller oavsett om t.ex. en lärare behandlar personuppgifter för skolans räkning på sin arbetsplats eller i sin egen dator i hemmet. Den personuppgiftsansvarige måste därför se till att all behandling av personuppgifter inom skolverksamheten uppfyller de krav som föreskrivs i PuL vad gäller t.ex. ändamålet med behandlingen, eventuellt samtycke, information, gallring och bevarande samt säkerhet. En del av detta ansvar kan vara att utforma interna regler som beskriver de personuppgiftsbehandlingar som vanligen förekommer inom skolverksamheten och vilka krav som ställs vid behandlingen. Muntlig information och utbildning om PuL:s regler behövs som regel också.

Det är viktigt att säkerheten är tillräckligt hög då personuppgifter behandlas. Ingen obehörig får ha åtkomst till uppgifterna. Datorn och löstagbara datamedia måste förvaras säkert. Mer om säkerhet finns att läsa i Datainspektionens allmänna råd om säkerhet för personuppgifter som finns på Datainspektionens webbplats <http://www.datainspektionen.se>.

Det är också viktigt att tänka på att samtycke som regel måste inhämtas för att känsliga uppgifter om elever skall få behandlas (se avsnitt 2). Då detta ofta kan vara svårt och opraktiskt att administrera kan man i stället tänka på att man formulerar sig på ett sådant sätt att känsliga uppgifter om elever inte förekommer.

Behandling av uppgifter om elever på skolans webbplats på Internet

Nästan hälften av de skolor som ingått i tillsynsprojektet har uppgett att de publicerar uppgifter om elever på skolans webbplats. Ett fåtal inhämtar samtycke innan elevers personuppgifter publiceras på Internet.

Endast ett fåtal skolor låter eleverna själva lägga ut uppgifter på Internet och då oftast efter godkännande av någon lärare. Många skolor har uppgett att de har en policy för hur elever får använda Internet i skolan. Endast en av dessa har en policy som även innehåller information om hur personuppgifter får behandlas enligt PuL då personuppgifter publiceras på Internet.

Datainspektionens synpunkter

När personuppgifter publiceras öppet på en webbplats på Internet blir de tillgängliga över hela världen, även i länder som saknar integritetsskydd för personuppgifter. Huvudregeln är då enligt PuL att det krävs samtycke från den registrerade för att personuppgifterna skall få publiceras. Är uppgifterna harmlösa krävs dock inte något samtycke eftersom sådana uppgifter inte kräver något skydd alls.

Det framgår inte av lagen eller dess förarbeten i vilka fall personuppgifter kan betraktas som harmlösa och därmed kan publiceras på Internet utan samtycke. Uppgifter om elevers namn, klass och e-postadress till skolan kan normalt publiceras. Uppgifter om hemadress, telefonnummer, elevers foto och sådana uppgifter om elever som omfattas av sekretess kan enligt Datainspektionens mening inte betraktas som harmlösa. Vill man publicera sådana uppgifter om elever skall man därför först inhämta samtycke.

Även här gäller att vårdnadshavarens samtycke skall inhämtas i de fall det är fråga om barn som inte nått en sådan mognad att de själva kan tillgodogöra sig information om vad en behandling innebär och som faktiskt kan avge en frivillig viljeyttring.

En gruppbild där det går att identifiera en person är att betrakta som en personuppgift. Samtycke skall därför inhämtas även innan en sådan bild publiceras.

Trots att många skolor har en policy för hur elever får använda Internet i skolan saknas information om vad som gäller enligt PuL vid behandling av

personuppgifter. Datainspektionens rekommenderar att skolans regler för Internet-användning kompletteras med information om vilka krav som ställs på behandlingen enligt PuL.

Information

Endast ett fåtal av de skolor som ingår i tillsynsprojektet har uppgett att de informerar elever eller deras vårdnadshavare om den personuppgiftsbehandling som utförs inom ramen för skolverksamheten. Några skolor planerar att utarbeta ett informationsblad som skall delas ut till samliga elever eller föräldrar i samband med läsårets början. Till informationsbladet föreslås en blankett medfölja för inhämtande av samtycke till de personuppgiftsbehandlingar som kräver samtycke.

Datainspektionens synpunkter

En viktig del i integritetsskyddet är att den vars personuppgifter behandlas informeras om de behandlingar som utförs. PuL ställer därför stora krav på att de registrerade informeras om den personuppgiftsbehandling som utförs.

I de fall samtycke krävs för att en behandling skall vara tillåten måste, för att samtycket skall vara giltigt, den registrerade ha fått sådan information att han eller hon kan bedöma för- och nackdelarna med att de aktuella personuppgifterna behandlas.

Enligt PuL skall information lämnas om den personuppgiftsansvariges identitet, vilka personuppgifter som samlas in och vad uppgifterna ska användas till. Information skall också lämnas om att den registrerade har rätt att ansöka om information och begära rättelse av felaktiga uppgifter.

Kravet på information gäller i princip vid all behandling oavsett vad uppgifterna skall användas till.

Informationen bör lämnas till den registrerade själv om han eller hon kan tillgodogöra sig informationen. Är så inte fallet, t.ex. då det är fråga om yngre barn, skall informationen i stället lämnas till den registrerades vårdnadshavare.

Informationen måste inte lämnas skriftligen utan kan även lämnas muntligen. Det är den personuppgiftsansvarige som har bevisbördan för att den registrerade har fått den information som krävs och det är därför i dennes intresse att informationen lämnas på ett sådant sätt att den når samtliga berörda samt att den är tydlig och begriplig för den registrerade.

Att informationen lämnas genom anslag kan inte anses godtagbart eftersom det inte finns någon garanti för att samtliga registrerade eller vårdnadshavare ser

anslaget. Det är i stället lämpligt att informera genom ett informationsblad som t.ex. delas ut till samtliga vårdnadshavare och elever vid läsårets början.

Bilaga 1

<u>Tillsynsobjekt</u>	<u>Diarienummer</u>	<u>Personuppgiftsansvarig</u>
Tiundaskolan, Uppsala	868-2001	Luthagens kommunalnämnd, Uppsala kommun
Björkvallaskolan, Uppsala	867-2001	Björklinge/Bälinge kommunalnämnd, Uppsala kommun
Hammarskolan, Vännäs	1372-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Vännäs
Tegs Centralskola, Umeå	1373-2001	Skolstyrelsen, Umeå kommun
Minervaskolan, Umeå (friskola)	1374-2001	Minervaskolan AB
Backaskolan, Malmö (friskola)	1378-2001	Föreningen Backaskolan
Svanaskolan, Lund Lunds kommun	1379-2001	Barn- och skolnämnden Söder,
Mellanhedsskolan, Malmö Malmö	1380-2001	Stadsdelsfullmäktige, Västra innerstaden,
Ebba Pettersson Privatskola, Göteborg (friskola)	1608-2001	Stiftelsen Ebba Petterssons Privatskola

Bilaga 2

<u>Tillsynsobjekt</u>	<u>Diarienummer</u>	<u>Personuppgiftsansvarig</u>
Älvboda Friskola, Skutskär (friskola)	1793-2001	Älvboda Friskskola, ekonomisk förening
Sjöbergsskolan, Stockholm (friskola)	1794-2001	Vittra Utbildnings AB
Söderbaumska skolan, Falun (friskola)	1795-2001	Söderbaumska skolan AB
Friskolan Säffle, Säffle (friskola)	1796-2001	Friskolan Säffle, stiftelse
Fridaskolan, Vänersborg (friskola)	1797-2001	Fridaskolan AB
Kunskapsskolan, Norrköping (friskola)	1798-2001	Kunskapsskolan i Sverige AB
Sofiaskolan, Örebro (friskola)	1799-2001	Sofiaskolan, stiftelse
Friskolan Galären, Karlskrona (friskola)	1800-2001	Galären i Karlskrona AB
Espedalsskolan, Ronneby	1801-2001	Förskole/Grundskolenämnden, Ronneby kommun
Högavångsskolan, Olofström	1802-2001	Utbildningsnämnden, Olofströms kommun
Mjälga skolan, Borlänge	1803-2001	Kommunstyrelsen, Borlänge kommun
Insjöns skola, Leksand	1804-2001	Bildningsnämnden, Leksands kommun
Romaskolan, Gotland	1805-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Gotlands kommun
Bukärrsskolan, Kungsbacka	1806-2001	Förskole- och grundskolenämnden, Kungsbacka
Apladalsskolan, Värnamo	1807-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Värnamo kommun

Junedalsskolan, Jönköping	1808-2001	Skol- och barnomsorgsnämnden, Jönköpings kommun
Falkenbergsskolan, Kalmar	1809-2001	Barn- och ungdomsnämnden, Kalmar kommun
Skansensskolan, Mörbylånga	1810-2001	Skolnämnden, Mörbylånga kommun
Huneskolan, Markaryd	1811-2001	Utbildnings- och kulturnämnden, Markaryds kommun
Bergaskolan, Kiruna	1812-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Kiruna kommun
Östra skolan, Luleå	1813-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Luleå kommun
Centralskolan, Perstorp	1814-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Perstorps kommun
Björkhagens skola, Stockholm	1815-2001	Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Stockholms stad
Ekliden, Nacka	1816-2001	Barnomsorgs- och utbildningsnämnden, Nacka kommun
Breviksskolan, Oxelösund	1817-2001	Utbildningsnämnden, Oxelösunds kommun
Korsängsskolan, Enköping	1818-2001	Styrelsen för förskola och grundskola, Enköpings kommun
Vargbroskolan, Storfors	1819-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Storfors kommun
Franzénska skolan, Härnösand	1820-2001	Barn- och skolnämnden, Härnösands kommun
Centralskolan, Sala	1821-2001	Barn- och utbildningsnämnden, Sala kommun
Hjällsnässkolan, Lerum,	1822-2001	Barn- och ungdomsnämnden, Lerums kommun

ENKÄT

Personuppgiftsansvarig:	Kontaktperson:
.....
Skola:	Telefonnummer eller e-postadress:
.....

Enligt personuppgiftslagen betraktas uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening som **känsliga uppgifter**. Även uppgifter som rör hälsa (t ex. sjukdomsuppgifter, drogmissbruk och handikapp) eller sexualliv är känsliga uppgifter enligt personuppgiftslagen.

1. Behandlar skolan känsliga uppgifter om eleven?

.....

2. Om ja, för vilka ändamål behandlas uppgifterna?

.....

.....

3. Finns någon policy för hur lärare får behandla elevuppgifter i datorn (både på arbetsplatsen och hemma)? Beskriv eller bifoga i så fall denna.

.....

4. Vilka uppgifter om eleverna (t ex. namn, adress, foto) publiceras på skolans webbplats?

.....

.....

5. Har eleverna själva möjlighet att lägga ut uppgifter på

- a) skolans webbplats på Internet?

.....

- b) skolans intranät?

.....

6. Om ja, sker någon kontroll från skolans sida av innehållet i dessa uppgifter? På vilket sätt?

.....

7. Har skolan utarbetat någon policy för elevernas användande av Internet? Bifoga eller redogör i så fall för denna.

.....

.....

8. Inhämtas i något fall samtycke från elev/vårdnadshavare innan personuppgifter behandlas i skolverksamheten? Om ja, i vilka fall?

.....

9. Informeras eleven/vårdnadshavare om den behandling av elevens personuppgifter som utförs inom ramen för skolverksamheten?

.....

10. Om ja, redogör för innehållet i informationen och på vilket sätt den lämnas.

.....

.....

11. Hur förvissas sig den personuppgiftsansvarige om att bestämmelserna i personuppgiftslagen iakttas i skolverksamheten?

.....

.....

Datainspektionen

Besöksadress: Fleminggatan 14, plan 9
Postadress: Box 8114, 104 20 Stockholm
Beställningar: 08-657 61 42 (telefonsvarare)
E-post: datainspektionen@datainspektionen.se
Webbplats: www.datainspektionen.se
Fax: 08-652 86 52
Tel: 08-657 61 00

Pris: 50 kr + moms